

Veszteséges szlovák cég – mire figyeljen az ügyvezető

Nemcsak a veszteséges szlovák cég kerülhet válságba. A viszonylag jól működő cégek is lehetnek válságban, vagyis hanyatló állapotban a szlovák kereskedelmi törvénykönyv rendelkezései alapján. Az ügyvezetőknek ilyen helyzetben csődeljárást kéne indítaniuk az általuk vezetett cég ellen. Van, hogy egyszerű adminisztratív megoldással a tulajdonosok elháríthatják a veszélyt. Olvassa tovább a cikket!

Válságban lévő cég

A szlovák kereskedelmi törvénykönyvbe (513/1991 sz.t.) 2016-tól lett bevezetve a „válságban lévő cég” kifejezése. Nem csupán kifejezésről van szó. Intézményesítve lett a kereskedelmi törvénykönyvben, milyen szabályok vonatkoznak a hanyatlásban lévő cégekre.

A felszámolásról és szerkezetátalakításról szóló törvény (7/2005 sz.t.) is meghatározza, mikor van hanyatlásban egy cég. E törvény szerint vagy fizetésképtelen, vagy eladósodott.

A hanyatlást, illetve **válságot** a kereskedelmi törvénykönyv olyan cégekre vonatkoztatja, amelyeknél a saját tőke és a tartozások közötti arány kisebb, mint 8 : 100-hoz.

Saját tőke és a tartozások

A **saját tőke** a társaság jegyzett tőkéjéből, a tőketartalékból, az eredménytartalékból (korábbi évek felhalmozott nyereségéből, illetve veszteségéből), és a tárgyévi adózott eredményéből tevődik össze.

Amennyiben a korábbi évek veszteséggel lettek zárva és a veszteség nem lett kiegyenlítve, ilyen esetben a saját tőke akár negatív tartományba is kerülhet.

A **tartozások** közé soroljuk főképpen a beszállítók iránti tartozásokat, adó- és társadalombiztosítási tartozásokat, tartalékképzést, banki és egyéb hiteleket, és a tagi kölcsönöket.

Leegyszerűsítve valójában **a cég saját tőkéjét a cég vagyonának összegéből kivont tartozások adják**. Nem csupán a mínuszban lévő saját tőke jelenthet gondot, hanem a nagyon alacsony arány (a mutató kisebb 0,08-nál) a saját tőke és a tartozások között is válságos helyzetre utal.

Tagi kölcsön vagy tőketartalék – mi a különbség?

Amennyiben szüksége van a cégnek további pénzforrásra, az tulajdonosok ezt kétféle módon nyújthatják a cégnek:

- **jegyzet tőke emelésével**, amelyet cégbíróságon is át kell vezetni, illetve **tartalékalap** képzésével, amelyet nem szükséges bejegyeztetni cégbíróság által,
- **tagi kölcsön**nel.

A különbség abban rejlik, hogy az első esetben a cég saját tőkéjéhez számítódik a plusz összeg, a második esetben tartozásként van nyilvántartva. Így egy kezdő cég is könnyen

kerülhet válságos állapotba.

A cégvezető számára fontos, hogy figyeljen a cég saját tőke mutatójára. De ezt talán könnyebben megértjük példákkal szemlélítve.

Példák

A megalakult cég jegyzett tőkéje 5.000 EUR. A kezdeti raktárkészlet feltöltésére szükséges még 50.000 EUR-t befizetni a cégbe. Ezt az összeget tagi kölcsönként teszik be az alapítók. Ilyen esetben a saját tőke és a tartozások közötti arány 5 : 50-hez, vagyis a mutató 0,1. Amennyiben jegyzettőkeként, vagy tőketartalékként lenne taggyűlési határozat alapján elkönyvelve a tulajdonosok által betett összeg, a cég saját tőkéje lehetne akár 55.000 EUR.

Vegyünk másik esetet: A cég 5.000 EUR jegyzett tőkével rendelkezik. A működésének első évében 2.500 EUR veszteséget mutatott ki. Amennyiben a veszteség nem lett volna pótolva, saját tőkéje a cégnek 2.500 EUR a második évben. 40.000 EUR banki hitele és 10.000 EUR beszállítói felé kimutatott tartozásai vannak. Összesen a cég tartozásai 50.000 EUR. A saját tőke és a tartozások közötti arány 2,5 : 50-hez, tehát a válságmutató 0,05. Lehet, hogy közben a cég a megfelelő gazdálkodásának köszönhetően időben tudja fizetni a tartozásait a beszállítói felé. Hasonlóképpen a banki törlesztéseket is. Mégis a törvény értelmében „válság-állapotban” van.

Válság-állapot következményei

A cég vezetőjének folyamatosan évközben is figyelni kell a cég gazdasági mutatóit. Nem szükséges ehhez rendkívüli beszámolót készíteni sem. A ma használt számviteli szoftverek általában gombnyomásra képesek kiadni az évközi mérleget és az eredményt.

Csődeljárást szükséges indítani

A válság-állapotba került cégre rendkívüli szabályok vonatkoznak. Az a társaság, amelynek mínuszban van a saját tőke értéke és legalább két hitelezője van, szükséges, hogy csődeljárást indíttasson ellene a saját ügyvezetője. Ezt 30 napon belül meg kell tenni az ügyvezetőnek az után, hogy a tudomására jutott, illetve juthatott volna, milyen állapotban van az általa vezetett cég.

Tiltott a tagi kölcsön visszafizetése

A válság-állapot alatt nem lehet visszafizetni a tulajdonosok felé, sem a cég törvényes képviselői, illetve tisztségviselői felé a kölcsönöket. Osztalékot meg semmiképp nem lehet kifizetni. Ezeknek a törvényben rögzített intézkedéseknek az a célja, hogy elsődlegesen a cég külső hitelezői legyenek kielégítve, nem a tulajdonosi és vezetői kör.

Ügyvezető személyes felelőssége és büntethetősége

Amennyiben a cég ügyvezetője nem indít csődeljárást az általa vezetett válság-állapotban lévő cég ellen, 12.500 EUR bírsággal sújtható. A szankciót az általa vezetett cég bankszámlájára kell befizetni. A törvény úgy van megalkotva, hogy nem tud ez alól a kötelessége alól kibújni. A csődeljárás kezdete után a céget már nem az ügyvezető vezeti, hanem a csődbiztos. Az meg követelni fogja a volt ügyvezetőtől a szankció befizetését.

Másik lényeges büntetés, amivel sújtható a válság-állapotban lévő cég ügyvezetője, hogy három évre eltilthatják őt ügyvezetői tisztség betöltésétől. Amennyiben párhuzamosan más

cégben is ügyvezető, minden cégben betöltött ügyvezetői és hasonló vezetői tisztségére vonatkozik a tilalom.

Az eltiltott ügyvezetők neve nyilvánosan közzétett listán elérhető. A lista neve [Register diszkvalifikácie](#) és a linkre kattintva elérhető.

További szakmai cikkeket a www.vallalkozasszlovakiaban.hu oldalon találhat.

Ha tetszett a cikk és szeretne további hasznos információkhoz jutni, [itt feliratkozhat hírlevelemre](#), amelyhez ajándékba egy kis SK-HU szakszótárat küldök.

Szerző: Janok Júlia – Szlovákiai vállalkozások szakértője, 2019.11.24.

